

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudců Daniely Zemanové a Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **V. T. T.**, zastoupena JUDr. Ludvíkem Hynkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2013, čj. OAM-141/ZA-ZA14-ZA04-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 11. 2013, čj. 41 Az 15/2013 – 27,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně, státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky, žije v České republice od roku 2005. Tehdy přicestovala na základě víza za účelem podnikání. Každé dva roky si vízum prodlužovala, což trvalo až do roku 2012, kdy za ni její známý nezaplatil poplatky ze sociálního pojištění, a proto jí správní orgán již vízum neprodloužil. Od července 2012 pak žalobkyně pobývala na území ČR jen na základě tříměsíčních víz na strpění. V březnu 2013 dostala výjezdní příkaz a tomu odpovídající výjezdní vízum. V průběhu roku 2012 a 2013 podala žalobkyně dvě žádosti o trvalý pobyt, obě byly ale zamítnuty. Následovala žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 5. 2013.

[2] Ve věci její žádosti o udělení mezinárodní ochrany vydal žalovaný v záhlaví označené rozhodnutí, kterým její žádost odmítl podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu. Ten ji výše uvedeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění svého rozsudku se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného o tom, že důvody tvrzené žalobkyní nejsou azylově přípustné, přičemž obava žalobkyně z pronásledování v zemi původu nebyla prokázána.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Tento rozsudek napadá z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Stěžovatelka

nadále trvá na existenci důvodné obavy, že jí hrozí ve Vietnamu pronásledování a nesouhlasí se závěrem krajského soudu o tom, že jediným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace jejího pobytu na území ČR. Nadto je stěžovatelka přesvědčena, že i kdyby nebyly tvrzené důvody postačující pro udělení azylu, náleží jí přinejmenším udělení doplňkové ochrany. Od zahájení správního řízení byla žalovanému známa okolnost, že se snaží se svým partnerem o uzavření sňatku, a proto dle stěžovatelky žalovaný pochybil, když nepostupoval v souladu s mezinárodními závazky ČR, které zakotvují právo na respektování soukromého a rodinného života, resp. právo na sloučení (soužití) rodiny.

[4] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval nejen otázkou její přípustnosti ale také přijatelnosti, tj. zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[5] Kasační stížnost je přípustná, není však přijatelná.

[6] Kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. Podrobněji se zdejší soud vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Přijatelnost lze dovodit i tam, kde v napadeném rozhodnutí krajského soudu bude shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, soud posoudí její důvodnost.

[7] Stěžovatelka se k přesahu vlastních zájmů v kasační stížnosti nevyjádřila. Ani Nejvyšší správní soud sám žádné důvody přesahující její zájmy neshledal.

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti zmiňuje své obavy z pronásledování v zemi původu. Ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 5. 2013 však stěžovatelka uvedla, že důvodem opuštění Vietnamu byl toliko záměr podnikat v ČR a žít v lepších podmínkách. Jiný důvod k opuštění vlasti neměla, což ostatně potvrdila i během pohovoru ze dne 17. 5. 2013. Zde dokonce uvedla, že v případě návratu zpět do své vlasti si není vědoma jakýchkoliv osobních potíží se státními orgány. Vedle toho zprvu stěžovatelka obecně argumentuje nedemokratickým režimem ve Vietnamu. To následně demonstruje na konkrétních problémech svých rodičů, jimž obecní úřad vyhrožuje stíháním, jelikož se postavili proti zabavení svých pozemků. Z této skutečnosti se stává hlavní argument pro udělení mezinárodní ochrany v ČR.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud k tomu stručně uvádí, že stěžovatelka netvrdí dostatečné subjektivní důvody pro obavy z pronásledování vlastní osoby. Ve Vietnamu se stěžovatelka nikdy politicky neangažovala a neuvedla skutečnosti prokazující, že by patřila k určité náboženské, národnostní či sociální skupině, která by mohla být ve Vietnamu ohrožena. Hrozba pronásledování rodičů nezakládá závažnou újmu stěžovatelce samotné, obzvláště pokud sama uvedla, že v době opuštění Vietnamu se zde necítila nikterak ohrožena (srov. k tomu rozsudek ze dne 9. 4. 2004, čj. 7 Azs 64/2003, podle něhož „*důvody pro neudělení azylu je třeba zkoumat ve vztahu k okolnostem, za nichž žadatel o azyl zemi opustil*“). Uspěť nemohou ani námitky o existenci nedemokratického režimu ve Vietnamu, k čemuž se zdejší soud vyjádřil v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004 - 79, který byl ostatně zmíněn již v rozhodnutí žalovaného, a dále např. v rozsudcích ze dne 21. 11. 2003, čj. 7 Azs 13/2003 - 40, a ze dne 6. 11. 2003, čj. 6 Azs 12/2003-49.

[10] Stěžovatelka dále namítá, že jejím vycestováním by mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků ČR, konkrétně čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Směrnice Rady č. 2003/86/ES, zakotvující její právo na sloučení rodinného života. Žalobkyně se svým druhem, též občanem Vietnamu, žije již od roku 2005. Její druh získal v ČR trvalý pobyt, jelikož je otcem nezletilého dítěte české státní příslušnosti. Stěžovatelka ve své žádosti žalovanému avizovala dlouholetou snahu o uzavření úředně potvrzeného manželství, k čemuž nakonec došlo týden po vydání rozhodnutí žalovaného, dne 10. 6. 2013 v Praze. Manžel stěžovatelky nechce opustit ČR, jelikož se podílí na výchově své nezletilé dcery, a proto společný návrat do Vietnamu, jak nabízí krajský soud ve svém rozsudku, nepřichází v úvahu.

[11] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že i tato otázka je plně vyřešena ustálenou judikaturou. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 - 71, NSS naznačil, že je nutné rozlišovat dvě situace, v závislosti na tom, v jakém momentu k narušení práva na soukromý a rodinný život dojde. Pokud by k případnému porušení čl. 8 Evropské úmluvy vedl již samotný výjezdní příkaz tak, že by vycestováním došlo ke znemožnění rodinného života existujícího v ČR, použijí se v uvedeném případě výhradně instituty obsažené v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Důvod pro udělení doplňkové ochrany by mohl existovat až tehdy, pokud by vyhoštěním bylo znemožněno rodinné soužití v zemi původu, tzn. až po návratu stěžovatelky zpět do Vietnamu. Uvedený závěr je i plně v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, který dovodil extrateritoriální účinky čl. 8 v případě, že cizinec nebude mít možnost ve své zemi vést rodinný život. Zároveň ale Evropský soud zdůraznil (např. v rozsudku ze dne 6. 2. 2001, stížnost č. 44599/98, *Bensaid proti Spojenému království*), že ne každé porušení čl. 8 Evropské úmluvy související s příchodem do rodné vlasti spustí extrateritoriální účinek. Musí jít tedy o porušení flagrantní.

[12] Stěžovatelka spatřuje zásah do svého rodinného života již v samotném aktu opuštění země. Jejím vycestováním z ČR by buď došlo k oddělení obou partnerů či v případě, že by ji partner následoval, by byla znemožněna výchova jeho nezletilé dcery.

Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že stěžovatelčinu rodinnému životu na území Vietnamu nic nebrání. Proto by tato námitka mohla být významná jen v případě, byla-li by uplatněna v rámci řízení dle zákona o pobytu cizinců, nikoli v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany (viz shora cit. rozsudek čj. 5 Azs 46/2008 – 71).

[13] Směrnice Rady č. 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny, se na základě čl. 3 odst. 2 písm. b) na stěžovatelku nepoužije.

[14] Udělení doplňkové ochrany na základě jiných zákonných důvodů (§14b zákona o azylu) není v souvislosti s okolnostmi případu možné, čímž se zabýval i krajský soud ve svém rozsudku. Stěžovatelka nepopírá fakt, že jedním z důvodů podání žádosti o azyl byla i snaha legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Žije tu již osm let a s tímto prostředím se sžila. Poskytnutí mezinárodní ochrany dle zákona o azylu ovšem nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu (viz rozsudky ze dne 24. 2. 2005, čj. 7 Azs 187/2004 – 94, či ze dne 18. 5. 2011, čj. 5 Azs 6/2011 – 49).

[15] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti, která proto svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem od konstantní judikatury NSS neodchýlil. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou a proto ji v souladu s § 104a s. ř. s. odmítl.

[16] Pro pořádek soud dodává, že argumentaci o sňatku stěžovatelky s jejím druhem nemohl vzít v potaz, neboť k němu došlo až po vydání napadeného správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu